

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ІМ. О. М. МАРЗЄЄВА НАМН УКРАЇНИ»
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ТА
ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

**ЗБІРКА ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
НАУКОВО–ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
*(сімнадцяті марзєєвські читання)***

Випуск 21

21-22 жовтня 2021 р.

м. Київ

2021

Редакційна колегія :

головний редактор — Академік НАМН України **Сердюк А.М.**

заступники головного редактора —

- чл.-кор. НАМН України **Полька Н.С.;**
- д.мед.н., професор **Турос О.І.**

Ч л е н и р е д к о л е г і ї :

к.мед.н. **Рудницька О.П.,** д.мед.н. **Савіна Р.В.,**

к.мед.н. **Коблянська А.В.**

м.н.с. **Мельченко Ю.В.,** пров. інж. **Лейких С.В.**

Комп'ютерна верстка, підготовка оригінал-макету:

м.н.с. **Мельченко Ю.В.,** пров. інж. **Лейких С.В.**

А д р е с а р е д к о л е г і ї :

02094, м.Київ, вул.Попудренка, 50

Державна установа «Інститут громадського здоров'я

ім.О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України»

/ ДУ «ІГЗ НАМНУ» /

Тел./факс: (044) 513–15–28, 292–13–86

Тел.: (044) 513–71–36

e-mail : igz_konf@ukr.net

Не дивлячись на постійне впровадження в практику заходів щодо оздоровлення підземних та поверхневих джерел водопостачання, відомчий лабораторний контроль за якістю води є одним із слабких місць і потребує постійного удосконалення.

ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА ВМІСТУ СВИНЦЮ У БДЖОЛАХ ТА МЕДІ ЯК ПОКАЗНИК ЯКОСТІ ПРОДУКТІВ ЛОКАЛЬНОГО БДЖІЛЬНИЦТВА ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Скірська Т. В., Благая А.В., Мережкіна Н.В.

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, м. Київ

Актуальність: Використання бджіл та продуктів апікультури як індикаторів – це перспективний напрям гігієнічного моніторингу. Відомо, що медоносні бджоли є найчутливішими до порушень стану навколишнього середовища, адже бджоли та продукти бджільництва здатні селективно акумулювати важкі метали. За умов значного вмісту свинцю у ґрунті він переходить до рослин, в т.ч. до бджолиного обніжжя та нектару, в подальшому виникає трофічний ланцюг бджіл та людини в системі ґрунт – рослина – бджола – продукти бджільництва – людина. З продуктами бджільництва свинець може потрапити до споживача, з наступним проявом в організмі людини у вигляді хронічного отруєння.

Мета роботи – визначити вміст свинцю у тілах бджіл та меді, зібраному у різних за ступенем забрудненості територіях Чернівецької області.

Для досягнення мети виконували наступні завдання:

1. Проведення якісного аналізу меду, у зібраних зразках з різних культур;

2. Визначення вмісту свинцю у зразках меду та тілах бджіл;
3. Порівняння результатів визначення вмісту важких металів з різних за ступенем забрудненості зон.

Об'єкти дослідження: бджоли; мед соняшниковий, гречаний та з різнотрав'я.

Предмет дослідження: вміст свинцю у меді та бджолах з локальних пасік Чернівецької області.

Для вирішення поставлених завдань були використані такі методи дослідження: натурного гігієнічного експерименту, рентген-флуоресцентний аналіз, статистичний метод.

Результати: Узагальнені дані одо вмісту свинцю у пробах наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Вміст свинцю у бджолах та меді

Матриця	Бджоли			Мед з соняшника			Мед з гречки			Мед з різнотрав'я		
	№1	№2	№3	№1	№2	№3	№1	№2	№3	№1	№2	№3
Місце відбору												
Вміст Pb, мг/кг	0,57	0,27	0,39	0,8	0,56	0,7	1,0	0,32	0,65	0,072	0,38	0,82
ПН, %	57	27	39	80	56	70	100	32	65	7,2	38	82

Примітки:

А) місця взяття зразків: 1) N 48°24'14.1732" E 26°36'29.9556"; 2) N 48°32'04.758" E 26°55'19.3584"; 3) N 48°28'35.8176" E 26°49'20.946"

Б) ПН – показник наочності = (визначений вміст Pb в меді/1,0 (норматив)) * 100

Висновки: Бджільництво в Україні- це значна та розвинена галузь тваринництва, в цьому переконують показники експорту за останні роки. Такий великий об'єм продукції повинен бути безпечним та корисним для здоров'я людей. Перспектива визначення вмісту свинцю в меді надзвичайно велика, адже вміст важких металів у меді залежить від стану навколишнього середовища, тобто плюмбум можна використовувати не лише як показник якості меду, а і як показник забрудненості території, де розташована пасіка.

Пасіка №1, яка розташовувалась біля автодороги, попередньо вважалася найбільш забрудненою. За результатами

вмісту свинцю зразки меду та бджіл з цієї пасіки виявились найбільші, що свідчить про те, що мед та бджоли акумулюють свинець. На 2 місці по забрудненню виявилась пасіка розташована біля полів №3, де проводиться використання сільськогосподарської техніки. І найбільш безпечною виявилась пасіка № 2 біля лісу.

Усі відібрані зразки відповідали критеріям якості за вмістом свинцю, що свідчить про відносну сприятливість досліджених ділянок Чернівецької області для бджільництва. Найменший середній вміст свинцю у різних за походженням медах встановлено у меді з різнотрав'я (42,4 %), а найбільший – у меді з соняшнику (68,6 %) (у меді з гречки (65,6 %)).

На основі отриманих даних можна пропонувати апііндикацію як метод гігієнічної оцінки якості продуктів бджільництва та стану навколишнього середовища, що забезпечує умови для ведення в Чернівецькій області екологічно безпечного локального бджільництва.

СРАВНИТЕЛЬНАЯ ОЦЕНКА МИГРАЦИИ ХИМИЧЕСКИХ ВЕЩЕСТВ ИЗ ПЛЕНОК НА ОСНОВЕ ПОЛИЛАКТИДА В МОДЕЛЬНЫЕ СРЕДЫ, ИМИТИРУЮЩИЕ ПИЩЕВЫЕ ПРОДУКТЫ

*Осипова Т.С., Федоренко Е.В., Дроздова Е.В.,
Журихина Л.Н., Капелько И.М.*

**Республиканское унитарное предприятие «Научно-практический
центр гигиены», г.Минск**

Отходы полимерных упаковочных материалов составляют значительную часть твердых бытовых отходов, не поддающихся биологическому разложению. В связи с глобальным загрязнением